

Våra grödor

Svingande odlare. Olof Bengtsson, lantmästare, hcp 18, tillsammans med sonen Erik som ska föra vidare och utveckla Karlsfälts fröodling utanför Ystad. Blåsigt odlingsläge borgar för bra rödsvingelpollinering och energirikt vindkraftverk. Dock räckte inte vinden till på just detta fält år 1981 varför man fick ta till den okonventionella metoden att pollinera med hjälp av helikopter!

Rödsvingel

– skånsk fröspecialitet till bete och grönytor

Text & foto: Hans Jonsson,
Svensk Frötidning

Svensk Frötidnings artikelserie om organisationens grödor gör i detta nummer ett nedslag i rödsvingelns fascinerande värld. Den växer i alla slags miljöer och förekommer i hela landet från Skåne till Torne Lappmark. Men när frö ska produceras – då är det Skåne som gäller. Olof Bengtsson på Karlsfält har odlat rödsvingel i 40 år och behåller odlingen till fullo.

Intresse för golf och gräs

Rödsvingel har, som den golfentusiast han är, alltid legat honom varmt om hjärtat. Och då är det naturligtvis grönytesorten Wilma som gäller. När vi pratar vid i detta kära ämne har Olof just kommit hem från en golfturnering i Luleå.

– Där sår man om greenerna varje år, utbrister han!

I sanning ljuv musik för en fröodlare. Olof tänker fortsätta ytterligare några år, sedan är det dags för sonen Erik att ta över.

Halm förädlas via kött djur

Det långsiktiga målet är att halva Karlsfälts areal ska bestå av fröodlingsgrödor.

Då gäller det att optimera odlingen.

– Vi vill använda frövallarna till mer än bara frö, berättar Erik Bengtsson entusiastiskt.

Intäkterna ökar man genom att förädla halmen via grannens kött djur. Genom att blanda in halmen ökar man drastiskt köttets halt av omega-3. Köttet säljs till exklusiva utvalda butiker och restauranger till exempel på Östermalm och i Skånör-Falsterbo.

Krassa fakta talar för rödsvingeln

Även om rödsvingel känslomässigt ligger bra till så är det andra faktorer som gör att rödsvingel odlats på Karlsfält i 40 år. En är grödans goda ekonomi. Genomsnittskörden de senaste 5 åren är 1436 kilo per hektar vilket är 66 procent över riksnivån. En annan viktig faktor rödsvingelns mycket goda markförbättrande egenskaper.

– Vår viktigaste gröda sockerbeter lägger vi efter rödsvingel. Då vet vi att den får den bästa markstrukturen vi kan erbjuda.

Som alla vet så är det noggrannhet och finness i samtliga odlingsmoment som gäller för en lyckad fröodling.

Etableringen är viktigast

– Men etableringen är nog ändå det klart viktigaste momentet, menar Olof Bengtsson.

Han har etablerat rödsvingel i snart sagt alla grödor, och ska nu även prova med en klassiker: korn insådd med vitklöver och frögräs. Gräset sår man med Tive Såjet med specialsålåda för att få ner utsädesmängden. Fröna blandas i en brocka och sås ut i samma rad.

Olof betonar att det tar tid att lära upp sig som fröodlare, det är inte bara att hoppa på tåget och tro att allting lyckas direkt. I slutet av 1970-talet försvann en hel förstaårsvall på grund av vitaxkvalster.

– Vi har behandlat förstaårsvallarna mot vitaxkvalster sedan dess men i år kom vi nog lite fel i tiden. Man blir aldrig fullärd, konstaterar Olof eftertänksamt. «

Fotnot: Nästa gröda i tur är vårrybs. Artiklarna finns samlade på hemsidan, www.svenskraps.se/frotidning

Fakta rödsvingel

Latinskt namn: *Festuca rubra*. Fröodlas endast i Skåne. Arealen ligger kring 1300 hektar vilket är 10 procent av den svenska fröodlingsarealen. Medelavkastningen är 863 kilo per hektar men varierar starkt beroende på sorttyp. Sorter med långa utlöpare passar bra för beten medan korta utlöpare och frånvaro av utlöpare gör sig bättre för grönyteändamål.

Gott handlag. Det perfekta rödsvingelbeståndet möter hösten en tvårhänd högt. Så såg det ut på Karlsfält den 10 november, kan det bli bättre?!